

v zemích EU. Naopak nejméně čeští ředitelé jako významnou překážku poskytování kvalitní výuky uvádějí nedostatek nebo nevhodnost učebních materiálů (3 %), nedostatek učitelů schopných vyučovat žáky ze socioekonomicky znevýhodněných rodin (5 %) a nedostatek učitelů odborné přípravy (5 %).³³ Zároveň se v těchto položkách situace u nás nejvíce odlišuje od situace v EU. Například nedostatek nebo nevhodnost učebních materiálů vnímá v EU jako překážku menší podíl ředitelů jen v Rakousku a na Slovensku, ve všech ostatních zemích EU představuje nedostatek nebo nevhodnost učebních materiálů překážku pro větší část ředitelů. Dobře je řediteli vnímáno i vybavení školních knihoven, neboť za nedostatečné či nevhodné, a tudíž představující překážku pro poskytování kvalitní výuky, je považuje jen 9 % ředitelů (18 % v EU). Téměř čtvrtina (24 %) českých ředitelů uvedla, že nedostatečné či nevhodné vybavení digitálními technologiemi pro výuku docela či do značné míry považují za překážku poskytování kvalitní výuky, což se významně neodchyluje od situace v EU (27 %).

Výše uvedená zjištění korespondují se závěry výroční zprávy ČŠI, podle níž jen na 2,2 % škol neumožňují pomůcky vzdělávání podle ŠVP v plném rozsahu. Zároveň však 61 % ředitelů poukazuje na nutnost zlepšení materiálních podmínek v oblasti ICT, neboť technika velice rychle zastarává a vyžaduje neustálou obnovu vzhledem k současným potřebám (s. 45). Poměrně pozitivní výsledky šetření v oblasti pomůcek lze vysvětlit navýšováním finančních prostředků na ONIV (tj. výdajů na pomůcky a ostatní neinvestiční náklady škol) v posledních letech.

Při detailnějším pohledu na jednotlivé překážky se ukazují významné regionální rozdíly ve vnímání nedostatku kvalifikovaných učitelů (graf 3.13) – největší problém představuje pro ředitele v Karlovarském kraji (docela či do velké míry je překážkou poskytování kvalitní výuky pro 85 % ředitelů), Libereckém (39 %), Ústeckém (35 %) a v Praze (29 %), naopak pro žádné ředitele škol v kraji Pardubickém a Olomouckém (0 %).³⁴ Tyto výsledky do značné míry odpovídají kvalifikovanosti učitelů v jednotlivých krajích, kdy nejnižší podíly kvalifikovaných učitelů vykazují školy v Karlovarském, Ústeckém, Středočeském, Libereckém kraji a v Praze.³⁵

³³ S ohledem na charakter vzdělávání na základních školách a nižších gymnáziích v České republice, jehož cílem není odborná příprava, ale poskytnutí všeobecného základního vzdělání, se ani nedalo očekávat, že by tuto skutečnost uvedl jako překážku významnější podíl ředitelů.

³⁴ Tyto údaje ale je potřeba interpretovat s opatrností, neboť konstrukce vzorku v šetření TALIS a malý absolutní počet škol v jednotlivých regionech neumožňuje výsledky za jednotlivé kraje spolehlivě zobecňovat.

³⁵ Výroční zpráva ČŠI 2017/2018, s. 52.